

(Elforsyning)

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

**KLAGE FRA
AFGØRELSE FRA
OM**

[...] over
Energitilsynet af 12. december 2008
TRE-FOR El-net A/S' etablering af fjernaflæste målere til
el-, varme- og vandforbrug

7. september 2009

J.nr.: 1011-336

Eksp.nr.: 46089

UJO-EKN

**NÆVNETS
SAMMEN-
SÆTNING
I SAGEN**

Nævnnsformand, dommer Poul K. Egan
Professor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
Konsulent, civilingeniør Knut Berge

**NÆVNETS
AFGØRELSE**

Klagen over Energitilsynets afgørelse af 12. december 2008 vedrørende TRE-FOR El-net A/S' generelle leveringsbetingelsers overensstemmelse med elforsyningsloven afvises.
De øvrige dele af Energitilsynets afgørelse af 12. december 2008, hvorved Energitilsynet afviste at behandle spørgsmål om radiostråling fra de opsatte målere og TRE-FOR El-net A/S' fremgangsmåde ved valg til selskabets repræsentantskab stadfæstes.

Ved e-mail af 2. januar 2009 har [...] (herefter benævnt klager) indbragt Energitilsynets afgørelse af 12. december 2008 for Energiklagenævnet. Ved afgørelsen fandt Energitilsynet, at TRE-FOR El-net A/S' generelle leveringsbetingelser vedrørende etablering af fjernaflæste målere ikke var urimelige, ligesom Energitilsynet ikke fandt fremgangsmåden ved fjernaflæsning urimelig eller i øvrigt i strid med elforsyningsloven¹, jf. elforsyningslovens § 77, § 22, stk. 1, nr. 2, og § 6, stk. 4. Energitilsynet afviste endvidere at behandle en række

¹ Bekendtgørelse nr. 1115 af 8. november 2006 af lov om elforsyning (med senere ændringer)

forhold, omfattet af klagers henvendelse til tilsynet, idet tilsynet fandt, at behandling heraf lå uden for Energitilsynets kompetenceområde.

Sagens baggrund

TRE-FOR El-net A/S leverer el til ca. 131.000 husstande i det såkaldte Tre-kantsområde. Klager er kunde hos TRE-FOR El-net A/S.

TRE-FOR El-net A/S er i samarbejde med TDC i gang med at udskifte sine ca. 200.000 el-, varme- og vandmålere med nye, fjernaflæste målere. Projektet blev påbegyndt i foråret 2008 og forventes afsluttet i 2010. Med de nye målere kan der hentes måledata hver time fra kunderne.

Ved brev af 18. august 2008 rettede klager henvendelse til Ankenævnet på Energiområdet vedrørende TRE-FOR El-net A/S' igangværende etablering af fjernaflæste målere til el-, varme- og vandforbrug.

7. september 2009

J.nr.: 1011-336

Eksp.nr.: 46089

UJO-EKN

Side 2 af 9

Ankenævnet på Energiområdet videresendte henvendelsen til Energitilsynet, idet måling af elektricitet er reguleret i elforsyningsloven. Energitilsynet traf den 12. december 2008 afgørelse om, at TRE-FOR El-net A/S' generelle leveringsbetingelser vedrørende etablering af fjernaflæste målere ikke var urimelige, ligesom Energitilsynet ikke fandt fremgangsmåden ved fjernaflæsning urimelig eller i øvrigt i strid med elforsyningsloven, jf. elforsyningslovens § 77, § 22, stk. 1, nr. 2, og § 6, stk. 4. Energitilsynet afviste endvidere at behandle de af klager rejste spørgsmål vedrørende overholdelse af grundlovens § 72 om boligens ukrænkelighed, radiostråling fra de opsatte målere, og fremgangsmåden ved valg til selskabets repræsentantskab, idet Energitilsynet fandt, at behandling heraf lå uden for Energitilsynets kompetenceområde.

Klager har ved e-mail af 2. januar 2009 indbragt Energitilsynets afgørelse af 12. december 2008 for Energiklagenævnet, idet klager finder, at etablering af fjernaflæste målere er i strid med grundlovens § 72, og at strålingen fra målerne kan være skadelige. Klager finder endvidere, at TRE-FOR El-net A/S' leveringsbetingelser vedrørende fjernaflæsning er ugyldige og i strid med elforsyningsloven.

Energitilsynets afgørelse

Følgende fremgår af Energitilsynets afgørelse af 12. december 2008:

”[...]

Energitilsynet administrerer bestemmelserne i energilovene (el-, varme- og naturgasforsyningslovene). Energitilsynet kan i medfør af elforsyningslovens bestemmelser tage stilling til netselskabernes priser samt generelle leveringsbetingelser.

I henhold til elforsyningslovens § 77, stk. 1, kan Energitilsynet gribe ind og give pålæg om ændringer, hvis priser og leveringsbetingelser er i strid med loven eller urimelige. I henhold til lovens § 6, stk. 4, skal kollektive elforsyningsvirksomheder stille deres ydelser til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, rimelige og objektive vilkår. Endvidere gælder ifølge elforsyningslovens § 73, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal prisfastsætte deres ydelser efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. Endvidere skal de kollektive elselskaber i medfør af elforsyningslovens § 76 anmelde deres priser og betingelser til Energitilsynet senest på ikrafttrædelsestidspunktet.

7. september 2009

J.nr.: 1011-336

Eksp.nr.: 46089

UJO-EKN

Energitilsynet behandler ikke klager vedrørende civilretlige tvister (privatretlige tvister), jf. elforsyningslovens § 78, stk. 1, 2. punktum. Tvister mellem et selskab og en forbruger om fortolkning af aftalemæssige forhold mv. mellem parterne er et eksempel på en civilretlig tvist. Sådanne tvister behandles af det private klagenævn – Ankenævnet på Energiområdet – der er oprettet af energibranchen og Forbrugerrådet. Ankenævnet på Energiområdet er godkendt af familie- og forbrugerministeren. Nærmere oplysninger om Ankenævnet findes på nævnets hjemmeside (www.energianke.dk).

Side 3 af 9

I henhold til elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 2, er netselskaberne forpligtede til at måle den elektricitet, der transporteres gennem virksomhedens net. Adgangen til at opsætte elmålere til brug herfor er reguleret i det enkelte netselskabs generelle leveringsbetingelser (netbenyttelsesaftale), som er selve retsgrundlaget eller aftalegrundlaget mellem netselskabet og den enkelte kunde. Bestemmelserne regulerer rettigheder og forpligtelser mellem parterne.

TRE-FOR EL-net A/S har den 4. september 2007 vedtaget "Leveringsbetingelser – Net (Netbenyttelsesaftalen)" til ikrafttræden den 1. oktober 2007.

Til din klage kan det oplyses, at disse leveringsbetingelser som foreskrevet i elforsyningslovens § 76 er anmeldt korrekt til Energitilsynet. Dette er sket med brev af 28. september 2007. Kopi af de anmeldte leveringsbestemmelser har du tidligere modtaget med Energitilsynets brev af 8. august 2008.

Energitilsynets kompetence er nærmere fastlagt i elforsyningsloven samt i de regler, der er udstedt i medfør af elforsyningslovens bestemmelser. Energitilsynet har ikke hjemmel til at tage stilling til, om etablering af fjernaflæste målere er i strid med grundloven. Dette må du søge afklaret hos domstolene.

TRE-FOR El-net A/S har som grundlag for at etablere fjernaflæste målere henvist til en række bestemmelser i selskabets leveringsbetingelser. Det drejer sig bl.a. om følgende bestemmelser:

Pkt. 6.1 – om opsætning af udstyr til måling m.m.

Pkt. 6.2 – om fastsættelse af retningslinier for placering af målere

Pkt. 6.10 – om måleresultater og kontroller, der skal stilles til rådighed for netkunden og konkrete elleverandører

Pkt. 6.11 – om fjernaflæsning. Denne bestemmelse giver TRE-FOR adgang til under en række nærmere angivne forudsætninger at indføre fjernaflæsning af forbrugsmåleren, hvor dette kan ske uden gener og udgift for netkunden.

Pkt. 6.12 – hvorefter TRE-FOR Elnet forestår aflæsningen af måleren og stiller resultatet heraf til rådighed i overensstemmelse med Pkt. 6.10.

Disse bestemmelser i TRE-FOR's leveringsbetingelser er identiske med tilsvarende bestemmelser i Dansk Energis branchevejledning "Leveringsbestemmelser – Net", som er taget til efterretning af Energitilsynet i medfør af elforsyningslovens § 73 b. At branchevejledningen er taget til efterretning af Energitilsynet betyder, at et netselskab umiddelbart kan anvende vejledningens bestemmelser uændrede som egne leveringsbestemmelser, uden at det giver anledning til indsigelse fra Tilsynets side. Det betyder også, at disse generelle leveringsbetingelser, med det indhold de har, ikke umiddelbart kan anses for urimelige i medfør af elforsyningslovens bestemmelser.

Det betyder, at TRE-FOR i aftalegrundlaget med kunderne (leveringsbetingelserne) lovligt kan foretage den igangværende opsætning af fjernaflæste målere, og at de nævnte bestemmelser i TRE-FOR's leveringsbestemmelser ikke kan anses for urimelige, jf. elforsyningslovens § 77. Energitilsynet kan derfor ikke foretage sig videre i dette forhold.

7. september 2009

J.nr.: 1011-336

Eksp.nr.: 46089

UJO-EKN

Side 4 af 9

Med hensyn til spørgsmålet om oplysning af aflæsningstidspunktet skal anføres, at det i henhold til leveringsbestemmelsernes pkt. 6.12 er TRE-FOR Elnet, der forestår aflæsningen af målerne, og stiller resultatet heraf til rådighed for netkunden og konkrete elleverandører. Ifølge TRE-FOR kan en kunde, når der er etableret fjernaflæsning, acceptere et tilbud om kortere periodeopgørelser af elforbruget. Det betyder, at kunden slipper for usikkerheden ved det hidtil anvendte acontoafregningssystem. Med et sådant tilbud, vil kunden som hidtil få at vide, pr. hvilken dato afregningen er opgjort. Kunden vil samtidig – som hidtil – have adgang til at se sit elforbrug og få de samme ydelser fra netselskabet som hidtil som f.eks. udviklingen i elforbruget, nu blot med større nøjagtighed. TRE-FOR finder ikke belæg for, at fjernaflæsning kun må finde sted på tidspunkter/datoer, som kunden forud er bekendt med. Ifølge TRE-FOR må det være tilstrækkeligt, at kunden er bekendt med, at fjernaflæsning finder sted, og at den finder sted et vist antal gange årligt med et vist interval.

Energitilsynet finder ikke denne fremgangsmåde urimelig, jf. elforsyningslovens § 77, eller på anden måde i strid med loven, jf. elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 2, og § 6, stk. 4.

Til det anførte om TRE-FOR's midler fra Skærbækværket kan oplyses, at netselskaberne i 2004 ved et energipolitisk forlig om elreformen fik fuld råderet over hele egenkapitalen i selskaberne. Det betyder, at der er op til de enkelte selskaber at disponere over, hvad kapitalen skal anvendes til.

Til det anførte om valgsvindel i forbindelse med valg til repræsentantskabet skal anføres, at Energitilsynet ikke påser spørgsmål vedrørende den praktiske gennemførelse af valghandlinger i henhold til selskabets vedtægter. Spørgsmål herom må rettes direkte til TRE-FOR.

Med hensyn til de ønskede oplysninger om radiostråling fra målerne har Energitilsynet ikke kompetence til eller grundlag i øvrigt for at tage stilling hertil. Energitilsynet skal her henvise til Sikkerhedsstyrelsen, Nørregade 63, 6700 Esbjerg, (email: sik@sik.dk) (www.sik.dk).

Sikkerhedsstyrelsen har ansvaret for overvågning af den tekniske sikkerhed ved fx elapparater og andre produkter, der er bestemt

7. september 2009

J.nr.: 1011-336

Eksp.nr.: 46089

UJO-EKN

Side 5 af 9

for forbrugere. Styrelsen skal bl.a. sikre at produkterne lever op til fastsatte tekniske standarder, og at de ikke er farlige at bruge.
[...]"

Klagers bemærkninger og synspunkter

Klager har ved klagen af 2. januar 2009 anført, at Energitilsynets afgørelse af 12. december 2008 bør ændres, idet klager finder, at etablering af fjernaflæste målere er i strid med grundlovens § 72, og at strålingen fra målerne kan være skadelige. Klager finder endvidere, at TRE-FOR El-net A/S' leveringsbetingelser vedrørende fjernaflæsning er ugyldige og i strid med elforsyningsloven.

Klager har til støtte for sin klage navnlig anført følgende:

- Grundlovens § 72 om boligens ukrænkelighed overtrædes ved montering af fjernaflæste målere, da man tiltvinger sig adgang til oplysninger i private boliger.
- Strålingen fra målerne kan være skadelige, og dette kan derfor også være en overtrædelse af straffeloven. TRE-FOR El-net A/S vil ikke oplyse, hvor stor strålingen fra målerne er, selvom dette er et lovkrav ved f.eks. mobiltelefoner. Strålingen må betegnes som en gene for forbrugerne og derfor være i strid med leveringsbetingelsernes pkt. 6.12.
- TRE-FOR El-net A/S' leveringsbestemmelser er ensidige, da bestemmelserne ikke er godkendte og underskrevet af den enkelte kunde. Bestemmelserne er derfor ikke gældende.
- Fjernaflæsning er i strid med elforsyningsloven, idet forbrugerne ikke oplyses om aflæsningstidspunktet.

Retsgrundlag

Reglerne for adgangen til at klage over Energitilsynets afgørelser fremgår bl.a. af elforsyningslovens §§ 89, stk. 1, der er sålydende:

"[...]

§ 89. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af transport- og energiministeren eller af Energitilsynet efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven. Med de indskrænkninger, der følger af Europa-Kommissionens beføjelser, behandler Energiklagenævnet klager over afgørelser truffet af transport- og energiministeren eller Energitilsynet efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

7. september 2009

J.nr.: 1011-336

Eksp.nr.: 46089

UJO-EKN

Side 6 af 9

...
[...]"

Energitilsynets kompetenceområde og indgrebsbeføjelser er navnlig beskrevet i elforsyningslovens § 77, der har følgende ordlyd:

"[...]

§ 77. Hvis Energitilsynet finder, at priser og leveringsbetingelser må anses for at være i strid med bestemmelserne i denne lov, kan tilsynet give pålæg om ændring af priser og betingelser.

Stk. 2. Hvis et urimeligt forhold i forbindelse med forhandlinger om netadgang ikke kan bringes til ophør ved pålæg efter stk. 1, kan Energitilsynet udstede pålæg om at indgå en aftale om forholdet på sædvanligt gældende vilkår for tilsvarende aftaler.

Stk. 3. Finder Energitilsynet, at priser, betingelser eller aftaler må anses for at give en miljømæssig eller samfundsøkonomisk uhensigtsmæssig anvendelse af energi, kan tilsynet efter forhandling med parterne give påbud om ændring heraf.

Stk. 4. Energitilsynet kan træffe bestemmelse om, at en kollektiv elforsyningsvirksomhed skal ændre forbrugerpriserne, hvis virksomheden har foretaget en disposition, der ikke kan anses for rimelig for forbrugerne. Energitilsynet kan herunder bestemme, at virksomheden i nærmere angivet omfang skal anvende et overskud til ændring af priserne.

[...]"

7. september 2009

J.nr.: 1011-336

Eksp.nr.: 46089

UJO-EKN

Side 7 af 9

Energiklagenævnets bemærkninger

For så vidt angår de dele af Energitilsynets afgørelse, der vedrører TRE-FOR El-net A/S' leveringsbetingelsers overensstemmelse med elforsyningsloven, bemærker Energiklagenævnet, at vurderingen af, hvem der kan indbringe en afgørelse for Energiklagenævnet efter den almindelige klagebestemmelse i elforsyningslovens § 89, stk. 1, skal foretages ud fra de almindelige forvaltningsretlige regler. Efter de almindelige forvaltningsretlige regler kræves en individuel og væsentlig interesse i, at afgørelsen ændres, før der kan klages. Begge betingelser skal være opfyldte, før man vil være berettiget til at klage.

Begreberne væsentlig og individuel interesse skal forstås i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige regler om klageberettigelse. Retsgrundlaget er nærmere beskrevet i den forvaltningsretlige litteratur og i praksis. Der kan bl.a. henvises til "Forvaltningsret" af Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., 2. udgave 2002, Jurist- og Økonomforbundets forlag, side 67 ff.

Det følger heraf, at det forhold, at en afgørelse skal være væsentlig indebærer, at betydningen af afgørelsen for den pågældende skal være af en vis styrke og intensitet. En moralsk eller mere generel præget interesse er således ikke i sig selv tilstrækkelig. En interesse skal imidlertid – udover at være væsentlig – også være individuel. Dette betyder, at den pågældende afgørelse skal være mere indgribende over for den, der vil klage, i forhold til andre personer, som berøres af afgørelsen. Hvis en større kreds af personer berøres på samme måde af en afgørelse, har de enkelte personer således ikke en individuel interesse i afgørelsen.

Energiklagenævnet finder ikke, at klagers interesse i de dele af Energitilsynets afgørelse af 12. december 2008, der vedrører TRE-FOR El-net A/S' leveringsbetingelser om fjernaflæsning og disses overensstemmelse med elforsyningsloven, er tilstrækkelig individuel. Energiklagenævnet skal herved bemærke, at disse dele af Energitilsynets afgørelse vedrører TRE-FOR El-net A/S' generelle leveringsbetingelser, og at afgørelsen således har betydning for hele kredsen af TRE-FOR El-net A/S' elforbrugere (ca. 131.000 husstande). Det kan på baggrund af sagens oplysninger ikke lægges til grund, at klager skulle være særlig berørt i forhold til de øvrige elforbrugere, og klagers interesse i de dele af Energitilsynets afgørelse af 12. december 2008, der vedrører TRE-FOR El-net A/S' leveringsbetingelser om fjernaflæsning og disses overensstemmelse med elforsyningsloven, kan således ikke siges at være individuel.

At det oprindeligt var Deres henvendelse/klage til Energitilsynet, der gav anledning til, at tilsynet udtalte sig om de generelle leveringsbetingelser ændrer ikke ved, at Deres interesse i sagen ikke kan anses for at være tilstrækkelig væsentlig og individuel.

Energiklagenævnet afviser herefter klagen af 2. januar 2009 for så vidt angår de dele af Energitilsynets afgørelse, som vedrører TRE-FOR El-net A/S' leveringsbetingelser om fjernaflæsning og disses overensstemmelse med elforsyningslovens § 77, § 22, stk. 1, nr. 2, og § 6, stk. 4, på grund af manglende klageberettigelse. Energiklagenævnet skal herved bemærke, at Energiklagenævnet som administrativ rekursinstans – i modsætning til Energitilsynet – ikke har hjemmel til at behandle en sag, uden at der foreligger en klage fra en klageberettiget.

For så vidt angår leveringsbetingelsernes overensstemmelse med grundloven finder Energiklagenævnet, at leveringsbetingelserne ikke har et sådant indhold, at de rejser spørgsmål i relation til grundlovens § 72.

For så vidt angår Energitilsynets afvisning af at behandle spørgsmål om radiostråling fra de opsatte målere og TRE-FOR El-net A/S' fremgangsmåde ved valg til selskabets repræsentantskab kan Energiklagenævnet endvidere tilslut-

7. september 2009

J.nr.: 1011-336

Eksp.nr.: 46089

UJO-EKN

Side 8 af 9

te sig, at det ligger uden for Energitilsynets kompetenceområde at tage stilling hertil. De dele af Energitilsynets afgørelse af 12. december 2008, der vedrører disse to forhold, stadfæstes herefter af de af Energitilsynet anførte grunde.

Energiklagenævnets afgørelse

Energistyrelsens afgørelse af 12. december 2008 vedrører afvisning af at behandle spørgsmål om radiostråling fra de opsatte målere og TRE-FOR El-net A/S' fremgangsmåde ved valg til selskabets repræsentantskab stadfæstes.

Klagers klage af 2. januar 2009 over de forhold i Energistyrelsens afgørelse af 12. december 2008, der vedrører TRE-FOR El-net A/S' generelle leveringsbetingelsers overensstemmelse med elforsyningsloven afvises.

7. september 2009

J.nr.: 1011-336

Eksp.nr.: 46089

UJO-EKN

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 7. september 2009.

Side 9 af 9

Afgørelsen er truffet i henhold til § 89, stk. 1 i elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1115 af 8. november 2006).

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter elforsyningsloven eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. elforsyningslovens § 89, stk. 5.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på nævnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nævnformand

/Ulla Østergaard
Specialkonsulent